روزنامه شرق

چهارشنبه ۱۱ مرداد ۱۳۹۱ • ۱۲ رمضان ۱۴۳۳ • ۱ آگوست ۲۰۱۲ • سال نهم

شماره پیاپی ۱۵۹۲ • شماره ۶۶۷ دوره جدید • ۲۰صفحه • ۱۰۰۰ تومان

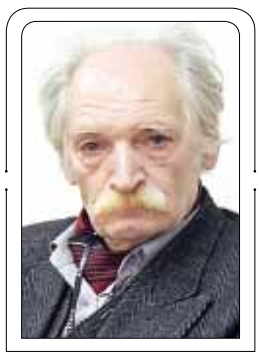

خالق «کلیدر» ۷۲ساله شد

تبریک «سیمین بهبهانی» به «محمود دولت‌آبادی»

گروه صفحه‌آخر: «محمود دولت‌آبادی» نویسنده و رمان‌نویس مشهور ایرانی امروز ۷۲ساله می‌شود. «روزگار سپری‌شده مردم سالخورده»، «سلوک»، «جای خالی سلوچ» و... از آثار «محمود دولت‌آبادی» است. رمان «زوال کلنل» از این نویسنده سال گذشته نامزد جایزه «بوکر آسیایی» شد...

صفحه آخر

پروژه تا ۷ میلیارد تومانی «دختر رالی‌باز»

«لاله» همان قهرمان افسانه‌ای است؟

گروه ورزش: «من با مشاورم صحبت کردم، صلاح دیدند در این شرایط فعلا مصاحبه‌ای درخصوص فیلم نداشته باشم. عذر می‌خواهم.» پاسخ همین جمله کوتاه بود که از طریق پیامک ارسال شد؛ لاله‌ای که قرار است نماد تجدد زن ایرانی در فیلمی به همین نام باشد، نمی‌خواهد حرف بزند...

صفحه ۱۶

معاون وزیرخارجه ترکیه به تهران آمد

تلاش برای تنش‌زدایی

گروه سیاسی: معاون وزیر خارجه ترکیه به تهران آمد؛ نه در ارتباط با مسایل دوجانبه بلکه به منظور رایزنی پیرامون آخرین تحولات سوریه؛ تحولاتی که با خود نسیم سرد روابط دوجانبه جمهوری اسلامی ایران و ترکیه را به دنبال داشت. سفر «خالد چویک» به ایران از یک سو با تازه‌ترین رایزنی آنکارا – واشنگتن پیرامون سوریه و از سوی دیگر با آخرین هشدارهای ترکیه به سوریه همزمان شده است؛ هشداری که از آن بوی خوبی به مشام نمی‌رسد. ترک‌ها اعلام کرده‌اند که نیروهای نظامی ترکیه برای جلوگیری از حمله نیروهای نظامی سوریه به سیل پناهندگانی که به ترکیه روی می‌آورند، ممکن است در مناطق مرزی سوریه مداخله نظامی کنند. به گزارش روزنامه حریت ترکیه، احمد داوودا‌وغلو از جامعه جهانی و سازمان ملل متحد دعوت کرده است که به مسوولیت خود «در قبال حوادث سوریه» پایبند باشند. به‌گفته وی، اگر ده‌هاهزار نفر از مردم سوریه سعی در پناه آوردن به ترکیه داشته باشند و نیروهای نظامی سوریه به روی آنها آتش بگشایند، نه ترکیه و نه جامعه جهانی نمی‌توانند در مقابل این حادثه ساکت بمانند. وزیر خارجه ترکیه در گفت‌وگوی تلفنی با بان کی‌مون دبیرکل سازمان ملل نیز در روز یکشنبه خواستار محافظت از جان غیرنظامیان سوری در مقابل حملات نظامی ارتش بشار اسد شد. وی، با اشاره به حمله شیمیایی صدام حسین به شهروندان عراقی افزود که در سال ۱۹۸۸ ترکیه نتوانست کاری برای فاجعه حمله شیمیایی حلبچه که منجر به کشته شدن ۵۰۰۰ شهروند عراقی شد انجام دهد، اما مصمم هستیم که اجازه ندهیم این فاجعه در یک کشور دیگر همسایه ترکیه به وقوع بپیوندد. پس از آغاز عملیات ارتش سوریه در شهر حلب، دومین شهر بزرگ سوریه در ۵۰ کیلومتری مرزهای ترکیه، نگرانی‌ها پیرامون فرار ده‌هاهزار ساکن این شهر و سیل پناهندگان به ترکیه افزایش یافته است. داوودا‌وغلو گفته است که حلب حساس‌ترین شهر منطقه است و برهم خوردن نظم عمومی در این شهر مستقیما امنیت ترکیه را در معرض خطر قرار خواهد داد و به همین خاطر ما تمامی اقدامات پیشگیرانه را انجام خواهیم داد. هرچند وی درباره «اقدامات پیشگیرانه» احتمالی ترکیه توضیحی نداد. با این حال ممکن است اقدام مورد اشاره، نظامی باشد. در همین حال پیش از این، گزارش‌هایی از اعزام واحدهای ارتش ترکیه به منظور تقویت حضور نظامی این کشور در نواحی مرزی مجاور سوریه انتشار یافته بود و مقامات حکومت سوریه نیز دولت ترکیه را به حمایت از مخالفان مسلح متهم کرده و گفته‌اند که بخشی از تسلیحات مورد نیاز مخالفان از طریق مرز ترکیه وارد سوریه می‌شود.

نکته

معاون وزیر خارجه ترکیه در سفر به تهران با علی‌اکبر صالحی، وزیر امور خارجه، عباس عراقچی و حسین امیر عبداللهیان از معاونان وی در رابطه با مساله سوریه و روابط دوجانبه دیدار و گفت‌وگو خواهد کرد

ادامه در صفحه ۲

عکس: امیر حیدری، شرق

آیت الله سیدمحمدباقر خرازی، دبیرکل «حزب‌الله»:

نوبت دولت حزب‌الله است

صفحه‌های ۱۰و۱۱

گفت‌وگو با فرشید یزدانی

تامین اجتماعی؛ هر ۱۴ ماه یک رییس

گروه جامعه، آمنه شیرافکن: فرشید یزدانی، مدیرکل اسبق برنامه‌ریزی اقتصادی و اجتماعی سازمان تامین اجتماعی معتقد است که تامین اجتماعی در ابعاد اداری، حقوقی، سرمایه‌ای و مدیریتی در سال‌های اخیر دچار چالش شده و این چالش‌ها وضعیت پیش روی این نهاد را با بحران مواجه کرده است. از سال ۸۴ به این سو، در سازمان تامین اجتماعی به طور متوسط هر ۱۴ ماه یک مدیر عوض شده و این در حالی است که طبق اساسنامه‌ها عمر مدیریت در این سازمان دست‌کم باید سه، چهارساله باشد. این تغییرات و بی‌ثباتی در مدیریت‌ها و انتصاب‌ها به بی‌ثباتی در ساختار سازمان رسیده و در بخش‌هایی تغییرات اساسنامه‌ای بی‌ربط موجب حذف برخی ساختارهای کارآمد تامین اجتماعی شده که از این جمله می‌توان به حذف مجله آتیه، حذف پژوهشگاه تامین اجتماعی و از بین رفتن استقلال اداری تامین اجتماعی با ادغام آن در ساختار وزارت تعاون، رفاه و تامین اجتماعی اشاره کرد. یزدانی تاکید دارد: «اگرچه تامین اجتماعی از نظر برخی لقمه چربی به نظر می‌رسد اما برای دولت‌های آینده به دلیل همین تغییرات به‌وجودآمده، لقمه گلوگیری خواهد بود. اگر وضعیت تغییرات و بی‌توجهی‌ها در تامین اجتماعی همین‌طور دنبال شود، بعید می‌دانم که این نهاد بتواند در سال‌های آینده حتی از پس پرداخت حقوق مستمری‌بگیران خود برآید.»

تغییرات سال‌های اخیر در تامین اجتماعی را چگونه ارزیابی می‌کنید؟

برای پاسخ به سوال‌تان باید دید که در این سال‌ها چه اتفاق‌هایی در سازمان تامین اجتماعی و نهادهای مرتبط با آن به‌خصوص وزارت رفاه افتاده که امروز میزان تعهدات بیمه‌ای را تا این میزان آسیب‌پذیر کرده است. چنانچه میزان تعهدات بیمه‌ای نسبت به درآمد ناشی از حق بیمه در سال‌جاری حدود ۸۵درصد برآورد شده است که این رقم باید حداکثر ۶۶درصد باشد.

در سال‌های اخیر اتفاقات به نسبت عجیب و نادری در این حوزه رخ داده است. از حضور تا ادغام وزارت رفاه گرفته تا تغییرات مکرر در سطوح مدیریتی و ساختارهای تصمیم‌گیری و سازوکارهای اجرایی. اجازه بدهید در اینجا بیشتر به موضوعات و اتفاقات در خود سازمان تامین اجتماعی بپردازیم. این اتفاقات را در سه قالب کلی می‌توان دسته‌بندی کرد. نخست موضوعات مرتبط با حوزه مدیریتی و تصمیم‌گیری، دوم مسایل مرتبط با رعایت یا عدم رعایت اصول بیمه‌ای و سوم پیامدهای اجرایی آنها. اجازه بدهید از موضوع نخست شروع کنیم. می‌دانید که بیمه‌های اجتماعی حلقه‌ای برای آشتی ملی هستند و باید ثبات داشته و از تغییر و تحولات سیاسی به دور باشند و مدیریت در این سازمان باید از جانبداری دولت‌ها به دور باشد و اصل سه‌جانبه‌گرایی در آن تامین شود. در واقع نوعی رفتار اداری بیطرفانه در مباحث سیاسی در دستور کار باشد که متاسفانه در این سال‌ها همه چیز عکس این ایده‌ها بود. سازمان تامین اجتماعی به غایت سیاسی شد و نتوانست آن‌طور که باید منافع مردمی را تامین کند. البته همان‌گونه که گفتم ثبات یکی از اصول اساسی در مدیریت صندوق‌های بیمه‌ای است. در اساسنامه‌های جدید و قدیم نیز بر این ثبات و دوره مدیریتی آن تاکید شده است. براساس قانون و اساسنامه، مدیرعاملی سازمان تامین اجتماعی دوره‌ای سه‌ساله و در اساسنامه جدید چهارساله دارد. از سال ۸۴ به این سو، به طور متوسط عمر مدیریت این نهاد به ۱۴ ماه کاسته شده که خود این امر مغایر با اساسنامه‌هاست. اینکه در سازمان تامین اجتماعی مدیران و مسوولان رعایت اساسنامه خودشان را هم نکرده‌اند، بسیار نگران‌کننده است. می‌دانید که سازمان تامین اجتماعی بعد از انقلاب ۱۳ مدیرعامل عوض کرده که شش‌تای این افراد مربوط به دوره بعد از ۸۴ است. البته تغییر مدیریت‌ها در ابتدای انقلاب تابعی از تحولات سیاسی، از دنیا رفتن دو مدیر (شهید معیری و مرحوم غرضی) یا ارتقای سازمانی و رفتن به وزارتخانه دو مدیر دیگر بود.

نکته

در اساسنامه‌های جدید و قدیم سازمان تامین‌اجتماعی بر ثبات مدیریتی آن تاکید شده است اما از سال ۸۴ به این سو، به طور متوسط عمر مدیریت این نهاد به ۱۴ ماه کاسته شده که خود این امر مغایر بااساسنامه‌هاست

ادامه در صفحه ۱۹

پوتین – مدودف؛ حالا برعکس

گروه جهان، نیما راد: پوتین به جای مدودف، مدودف به جای پوتین؛ داستان این دو سیاستمدار روس، سال‌هاست به «نمایشی در دو پرده» می‌ماند. یکی رییس‌جمهوری می‌شود و دیگری نخست‌وزیر و چند سال بعد برعکس. هنوز چند ماه از جابه‌جایی صندلی‌های این دو نگذشته که رییس‌جمهوری پیشین و نخست‌وزیر کنونی روسیه از احتمال تکرار این سناریو می‌گوید. شش سال بعد. دیمیتری مدودف، نخست‌وزیر روسیه در گفت‌وگو با روزنامه «تایمز» لندن احتمال نامزدی مجدد در انتخابات ریاست‌جمهوری سال ۲۰۱۸ روسیه را رد نکرده. دلیلش هم این است: «هنوز سیاستمداری پا به سن گذاشته نشده‌ام.» شاید جمله مدودف بی‌راه نباشد. همه می‌دانند که ۴۷ سالگی در عالم سیاست، سن مناسبی برای بلندپروازی است. دوست دیرینش ولادیمیر پوتین در همین سن و سال بود که به یکباره از خاکستر شوروی کمونیست و روسیه نوپا به پا خواست، نامی به هم زد و شد رهبر قدرتمند روسیه؛ مردی که برخلاف قد و قامت کوتاهش رویاهای بزرگ در سر می‌پروراند.

احتمالا نخست‌وزیر کنونی که به تازگی جایش را به نخست‌وزیر پیشین داده پیش خودش فکر می‌کند که این بار نوبت خود اوست که نقش اول را بازی کند. البته احتیاط را فراموش نمی‌کند و خاضعانه می‌گوید: «اگر مردم روسیه از من حمایت کنند، چنین اقدامی را انجام می‌دهم.» احتیاطش هم بی‌راه نیست، چند ماه اخیر، سخت‌ترین دوران دوگانه پوتین- مدودف بوده است. ابتدا انتخابات پارلمانی و پیروزی خفیف «حزب روسیه متحد» و کلید خوردن اعتراض‌ها، سپس انتخابات ریاست‌جمهوری و ادامه اعتراض‌ها؛ اعتراض‌هایی که هر چند وقت یک‌بار مخالفان پوتین – مدودف را به خیابان‌ها می‌کشاند و شعارهایی که هر روز تندتر می‌شود. معترضان از خطر «دیکتاتوری» می‌گویند.

«پوتین» با چهره سرد و عمیقش واکنش علنی به مخالفان نشان نمی‌دهد و به آرامی راه‌های اعتراض مخالفان را می‌بندد. به کمک حامیانش در پارلمان قانون‌های محدودکننده تصویب و برخی دیگر را محاکمه می‌کند. برخلاف او «مدودف» کمی محتاط‌تر رو به مخالفان می‌ایستد و وانمود می‌کند که حرف‌شان را می‌شنود و اگر مخالفت‌ها تا ۲۰۱۸ ادامه یابد، از قدرت کناره‌گیری می‌کند: «اگر مردم بگویند از من خسته شده‌اند و از من خداحافظی کنند، به نگارش خاطراتم می‌پردازم.» هر چند نخست‌وزیر کنونی که ریاست‌جمهوری آینده را نیز پنهان نمی‌کند می‌گوید: هنوز برای او و حزب روسیه متحد زود است که از صحنه رقابت‌های سیاسی کناره‌گیری کنند.

هنوز شش سال تا اکران احتمالی «بازگشت مدودف» باقی مانده است. هنوز پوتین نفر اول روسیه است و در چهره‌اش هیچ نشانی از خسته شدن از قدرت دیده نمی‌شود. مدودف هم جوان‌تر است و زمان بیشتری برای رسیدن به رویاهایش دارد. شش سال زمان کمی نیست که از یک سو اتحاد دوستان دیرین را محکم‌تر کند و از سوی دیگر دوگانه پوتین – مدودف را از هم بگسلد. گفتنی است مدودف پیش از ورود به دنیای سیاست به عنوان وکیل ولادیمیر پوتین خدمت می‌کرد. او از این رهگذر توانست اعتماد شخصی موکل خود را کسب کند و پس از صعود ناگهانی پوتین به راس هرم قدرت در روسیه به همراه او پله‌های ترقی را با سرعت پیمود.

نکته

مدودف پیش از ورود به دنیای سیاست به عنوان وکیل پوتین خدمت می‌کرد. او از این رهگذر توانست اعتماد شخصی موکل خود را کسب کند و پس از صعود ناگهانی پوتین به راس هرم قدرت، به همراه او پله‌های ترقی را با سرعت پیمود

ادبیات

روایت احمد غلامی از گفت‌وگو با کیومرث پوراحمد

■ من از دنیای قصه و رمان می‌آیم

صفحه ۱۴

تیترها

نتایج اولیه کنکور امروز اعلام می‌شود

صفحه ۱۹

بهمنی خبر داد

تشکیل قرارگاه جنگ‌های نامنظم اقتصادی در بانک مرکزی

صفحه ۴

خبر آخر

توافق مخالفان دولت سوریه

گروه جهان: در حالی که نبرد در حلب ادامه دارد و سازمان ملل نسبت به سرنوشت غیرنظامیان اظهار نگرانی شدید می‌کند مخالفان دمشق از توافق بر سر تشکیل دولت انتقالی خبر می‌دهند. به گزارش خبرگزاری فرانسه گروه‌های مختلف اپوزیسیون سوریه در قاهره توافق کردند که هیثم المالح، حقوقدان و فعال حقوق‌بشر سوری، مامور تشکیل کابینه دولت انتقالی شود. گروه‌های اپوزیسیون سوریه روز گذشته در نشستی در قاهره توافق کردند که هیثم المالح، حقوقدان و فعال حقوق‌بشر سوری ریاست دولت انتقالی سوریه را بر عهده گیرد.

خبرگزاری فرانسه گزارش داده است که مقر دولت انتقالی در قاهره خواهد بود. المالح در گفت‌وگو با خبرگزاری فرانسه با تایید این خبر گفت: «من مسوولیت تشکیل دولت انتقالی را پذیرفتم و برای تشکیل کابینه با همه گروه‌های اپوزیسیون سوریه در خارج و داخل کشور مشورت خواهم کرد.» المالح که یک فعال اسلامگراست افزود: «هدف از تشکیل این دولت در تبعید، آمادگی برای قبول مسوولیت‌ها و هدایت کشور با برنامه‌ریزی قبلی و هزینه‌های کمتر است.» هیثم المالح برای تشکیل این دولت انتقالی با چالش‌های جدی مواجه است؛ گروه‌های مختلف اپوزیسیون سوریه با اختلاف‌نظرهای شدیدی مواجه هستند. پیش از این اتحادیه عرب از مخالفان حکومت دمشق خواسته بود با توافق یکدیگر دولت انتقالی تشکیل دهند. این در حالی است که نبرد سنگین بین نیروهای دولتی سوریه و مخالفان مسلح حکومت این کشور در شهر حلب همچنان ادامه دارد. هر دو طرف این نبرد را «سرنوشت‌ساز» توصیف کرده و از موفقیت‌های خود خبر داده‌اند.

سرمقاله

جای خالی برنامه‌ریزی

فرشاد مومنی

در زمان فعالیت سازمان مدیریت و برنامه‌ریزی سابق کارشناسان اقتصادی چه در درون سازمان برنامه و چه در دانشگاه‌ها نقدهایی هم به طرز عمل سازمان و هم احیانا به جهت‌گیری‌های سیاستی کوتاه‌مدت و بلندمدت مورد نظر سازمان وارد می‌کردند، همه نقدها برای خود یک وظیفه و رسالت در نظر گرفته بودند و آن رسالت هم این بود که چرخ‌های اقتصاد ملی بهتر بچرخد. در این میان خود نقدها نیز اغلب موجب گفت‌وشنودهای رسمی و غیررسمی بین کارشناسان سازمان و دانشگاهی‌ها می‌شد و این امر طبیعتا برای هر دو گروه فواید بسیاری داشت. از سال ۸۴ به بعد و به بهانه همان نقدها بر عملکرد سازمان، به تدریج زمینه‌هایی فراهم شد برای اینکه اساسا سازمان مدیریت و برنامه‌ریزی وجود نداشته باشد. در همان زمان هم کارشناسان مرتبط تذکر می‌دادند و می‌گفتند، نقدهایی که به عملکرد سازمان برنامه وارد می‌شد تنها بهانه‌ای بود برای انحلال این سازمان. مشاهده شده پس از انحلال سازمان این افراد در برابر مجلس شورای اسلامی نیز ایستادگی کردند و حتی سطح بسیار نازل نظارت‌های مجلس را نیز بر نتافتند. این در حالی است که عملکرد اقتصاد ایران در سال‌های اخیر به وضوح نشان داده است، اغلب نقدهایی که به سازمان وارد می‌شد، نقدهایی بود که کم و بیش وارد بوده اما نقدهای براندازانه‌ای نبود. ولی برخوردهای براندازانه با این نقدها شد که در نهایت کارنامه عملی اقتصاد ایران نشان داد که این برخوردها چه لطمه‌های بزرگی به کشور وارد کرد و اختلال‌های معناداری فرآیند توسعه کشور را تحت‌تاثیر قرار داد. بر این اساس به نظر می‌رسد در حال حاضر نفس توجه به اینکه در غیاب یک سازمان برنامه‌ریزی، نظام ملی چه هزینه‌های جبران‌ناپذیری پرداخت خواهد کرد در جای خود ارزشمند است اما اگر در جریان احیای سازمان مدیریت، به طیف متنوعی از دیدگاه‌ها توجه نشود، این احتمال وجود دارد که با یک سازمان برنامه‌ریزی ناقص روبه‌رو باشیم و دوباره موضوعات گذشته مطرح شود. در این میان، ممکن است این موضوع مطرح باشد که دولت نشان داده، نظارت‌پذیر نیست و با احیای دوباره سازمان نیز نظارت را نمی‌پذیرد؛ این موضوع می‌تواند درست باشد اما نباید فراموش کرد که تجربه سال‌های اخیر نشان داده که چه دستگاه‌های نظارتی در درون خود قوه‌مجریه و چه در فعالیت‌های دستگاه‌های نظارت سایر قوا در هر سطحی که بر موازین قانونی پافشاری شده، توانسته است قوه‌مجریه را قانع کند که از قانون تمکین کند. اگر یک مجموعه مسایل جدی در جریان برنامه‌ریزی در ایران به صورت نظام‌وار مورد توجه قرار نگیرد آن وقت این نگرانی وجود دارد که در شرایط حضور یک دستگاه برنامه‌ریزی و نظارتی بر عملکرد دستگاه‌های اجرایی با مشکلاتی روبه‌رو شویم که بر همین اساس این بار باید بسیار هوشمندانه و با وسعت نظر بیشتری مساله احیای دستگاهی برنامه‌ریز مورد توجه قرار گیرد. این ضرورت را می‌توان با مثالی عینیت بخشید. می‌توانیم مجموعه منابع انسانی، مادی و ارزی به کار گرفته شده در سال‌های دوره برنامه سوم را با کارنامه‌ای که در آن دوره رقم خورد، با متغیرهای مشابه در سال‌های برنامه چهارم مقایسه کنیم. تردیدی نیست که در چارچوب برنامه سوم در آن دوره اشکالات جدی وجود داشت اما وقتی کارنامه‌ها را مقایسه می‌کنیم به طور نسبی در دوره برنامه سوم هم دستاوردهای کلان اقتصادملی بیشتر بوده و هم هزینه‌ها در مقایسه با دوره بعدی کمتر بوده است. این امر نشان می‌دهد اصل وجود سازمانی برنامه‌ای می‌تواند کارساز باشد؛ هم به اعتبار شرایط خطیری که داریم و هم به دلیل هزینه‌های زیادی که به صورت اقتصادی و غیراقتصادی در غیاب دستگاه برنامه‌ریزی متحمل شده‌ایم. ضرورت‌های احیا در چنین شرایطی باید از سوی کارشناسان و دانشگاهیان مطرح شده و در جریان بازسازی سازمان برنامه‌ریزی مورد توجه قرار بگیرد.

www
sharghnewspaper
ir

راه اندازی سامانه پیام کوتاه
روزنامه شرق
SMS
3000 46 99

روزنامه شرق
اشتراک روزنامه شرق را فقط از شرق بخواهید
۸۸۸۱۴۲۳۰-۳۲

سازمان آگهی‌های روزنامه شرق تلفنی آگهی می‌پذیرد.
۸۸۶۵۸۵۷۵
۸۸۷۶۰۴۲۰
۸۸۷۶۱۷۷۰
۸۸۷۶۱۵۵۸